

20

Zajedničko filozofiranje

Cilj

„Filozofija s decom“ je omiljen program u mnogim zapadnoevropskim školama i vredan je doprinos jezičkom i misaonom razvoju. Deca se pri tom bave pitanjima koja ih zanimaju i na koja je uglavnom nemoguće dati odgovor. Jezički, ona treniraju kompetenciju usmenog izražavanja, kao i primanje informacija i refleksiju.

1–9. razr.

15–30 min.

Literatura:
Uporedi linkove na internetu
kada se u pretraživač ubaci
„filozofija s decom“

Napomene:

- Teme može predložiti N, ali je poželjnije da one poteknu od U. Dobro je prethodno napraviti „zbirku“ ideja (impuls: „Razmislite i zabeležite teme ili pitanja o kojima ste odavno želeli da diskutujete i o kojima želite više da saznate. To mogu biti i neka veoma teška pitanja!“). Zatim ceo razred bira nekoliko predloženih pitanja o kojima se razgovara u više navrata tokom narednih meseci.
- Teme zgodne za filozofiranje biće upravo one na koje ni odrasli ne mogu brzo i lako odgovoriti. Primeri: „Odakle ja dolazim?“, „Šta je dobar prijatelj?“, „Ko je izmislio jezik?“, „Šta se događa posle smrti?“, „Zašto postoji rasizam?“, „Šta znači, u stvari, 'stranac'?“
- Kao uvod u razgovor može poslužiti i neka slika, priča, knjiga ili predmet.

Tok:

- Poželjno je da U sednu ukrug.
- Filozofski razgovor se može voditi s celim razredom, ili u grupama obrazovanim u skladu s nivoima znanja, pod uslovom da U koji ne učestvuju u razgovoru tiho rade za sebe.
- Vođenje razgovora može preuzeti N, ili neki uvežbani U (takođe i ostale uloge, upor. gore br. 14). U svakom slučaju je važno da se N drži povučeno i da ne ograničava U.
- Nije loše pre početka razgovora još jednom podsetiti na najvažnija pravila za razgovor (vidi gore br. 9). To posebno važi za pravilo da se nikome ne smemo podsmevati i da svako mišljenje treba shvatiti ozbiljno, kao i za pravilo da prilikom filozofiranja nema ni tačnih ni pogrešnih odgovora. Na to treba podsetiti sve učesnike razgovora pre nego što se otpočne diskusija.
- Prilikom filozofiranja u prvom planu nije korektno jezičko izražavanje, nego slobodno izražavanje. Treba koliko god je moguće izbegavati korekcije i intervencije.